

โครงการกำหนดกรอบอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ

National Framework for Technical and Vocational Education in Thailand Project

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรา โพธิ์พวง¹

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

โทร/โทรสาร : 0-2549-4603/0-2549-4600 E-mail:supatara@access.rit.ac.th

ความเป็นมาของโครงการ

โครงการกำหนดกรอบอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ เริ่มดำเนินงานเมื่อ ปี พ.ศ. 2538 ภายใต้ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาลออสเตรเลีย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารอบอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติสำหรับประเทศไทย รวมทั้งรูปแบบหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมทางด้านอาชีพะและเทคนิคศึกษาที่อิงมาตรฐาน Competency

คณะกรรมการดำเนินงานได้นำเสนอให้มีกรอบอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และเสนอการจัดตั้งสภากรอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะประกอบด้วย คณะกรรมการจำนวน 12-14 คน จากทั้งภาครัฐบาลและเอกชนอย่างละครึ่ง โดยมีผู้แทนอันทรงเกียรติจากภาคเอกชนเป็นประธานสภากรอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1 มีหน้าที่เกี่ยวกับการอนุมัติมาตรฐาน Competency วิจัยพัฒนา การอนุมัติหลักสูตรอาชีพะศึกษา การออกใบอนุญาตให้สถานศึกษา ตลอดจนสมาชิกภาพและเงื่อนไขการปฏิบัติงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาการฝึกอบรมด้านอุตสาหกรรมทั้งระดับภาคและระดับชาติ

กรอบอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติที่นำเสนอจะช่วยให้ผู้จัดอาชีพะและเทคนิคศึกษาภาคเอกชน ได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเท่าเทียมกับ

ผู้จัดของภาครัฐบาล ในการฝึกอบรมช่างฝีมือ และช่างเทคนิค รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมทั้งในและนอกสถานประกอบการ กรอบอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติจะช่วยแยกการจัดการ

ด้านการฝึกอบรม ออกจากการอนุมัติและการจัดการด้านคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งในส่วนหลังนี้ทางสภากรอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ จะเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเอง นอกจากนี้กรอบอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ ยังช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจ และการมีอำนาจในตนเองของสถานศึกษา อีกทั้งเพิ่มจำนวนและประเภทของผู้จัดอาชีพะศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น

สภากรอาชีพะและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ จะส่งเสริมความสัมพันธ์อย่างแท้จริงระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในแง่ของอำนาจและการจัดหาทรัพยากรหากมองในระยะยาวแล้วคณะกรรมการดำเนินงานจะคำนึงถึงระบบอาชีพะและเทคนิคศึกษาแบบตอบสนองอุตสาหกรรม (industry driven) ซึ่งสามารถแน่ใจได้ว่าแรงงานระดับชาติจะสำเร็จถึงและคงไว้ซึ่งรูปแบบการฝึกที่ดีที่สุดในระดับสากล

ระยะแรกคณะกรรมการดำเนินงานได้ศึกษา นำร่องใน 4 สาขาวิชา ในการร่างหลักสูตรที่อิงมาตรฐาน Competency ที่ใช้สำหรับการฝึกอบรมช่างฝีมือและช่างเทคนิค ในสาขาพลาสติก (Plastics) อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics) ช่างยนต์ (Automotive) และค้าปลีก (Retailing) หลักสูตรเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงความรู้

¹อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ที่ประสบผลสำเร็จในงานหน้าที่ของอาชีพในสาขาวิชาดังกล่าว

การศึกษานำร่องนี้ มีคณะทำงานที่ประกอบไปด้วยกลุ่มอาจารย์ผู้สอน และผู้แทนจากภาคเอกชน ซึ่งทำงานร่วมกันโดยปราศจากกรอบ ข้อบังคับของหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน การดำเนินงานนี้เสร็จสิ้นก่อนกลางปี พ.ศ. 2543 และจะนำเสนอในการสัมมนาระดับชาติของผู้แทนจากภาคเอกชน (อุตสาหกรรม/พาณิชย์กรรม) ผู้จัดอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน และชุมชน

โครงการกำหนดกรอบอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ เป็นโครงการความร่วมมือด้านอาชีพและเทคนิคศึกษา ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและประเทศออสเตรเลีย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนากรอบอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติสำหรับประเทศไทย และรูปแบบหลักสูตรอาชีพที่อิงมาตรฐาน Competency มีผู้บริหารระดับสูงจากภาคอุตสาหกรรมและจากกรมที่เกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการ ปัจจุบันมี ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต เป็นประธานคณะที่ปรึกษา คุณสมพงษ์ นครศรี ประธานกรรมการบริหารบริษัทสายไฟฟ้าบางกอกเคเบิล จำกัด เป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการ และ Mr. Peter Fleming เป็นผู้ประสานงาน

ความก้าวหน้าของโครงการอาชีพ และเทคนิคศึกษาแห่งชาติ

ในการดำเนินงานโครงการระยะที่ 1 ระหว่างกรกฎาคม-พฤศจิกายน 2539 มีที่ทำการอยู่ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ระยะที่ 2 ระหว่างเมษายน 2541-มีนาคม 2544 และในระยะที่ 3 ระหว่างเมษายน 2544-มิถุนายน 2545 มีสถานที่ทำการอยู่ที่กรมอาชีวศึกษา

ในระยะที่ 2 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการ 2 ชุด คือ คณะกรรมการกำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของกรอบอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ และคณะกรรมการการศึกษานำร่อง

คณะกรรมการกำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของกรอบอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำร่างการจัดตั้งสภาการอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติขึ้นพร้อมกำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของสภาการอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าว สำหรับคณะกรรมการการศึกษานำร่อง ได้จัดตั้งคณะทำงานใน 4 สาขาวิชาศึกษานำร่อง ได้แก่ พลาสติก อิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์ และค้ำปลีก เพื่อกำหนดรูปแบบ และเขียนมาตรฐาน Competency ของอาชีพที่ศึกษาพร้อมจัดทำตัวอย่าง หลักสูตรที่อิงมาตรฐาน Competency แต่ละกลุ่มประกอบด้วยตัวแทนจากทั้งฝ่ายผู้สอนด้านอาชีวศึกษาและภาคอุตสาหกรรม จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 35 คน ขณะนี้ทุกกลุ่มได้จัดทำร่างหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว

สำหรับในระยะที่ 3 กิจกรรมหลักที่สำคัญคือ การพัฒนาชุดการฝึกอบรม (Training Packages) เพื่อพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ / การฝึกอบรมด้าน อาชีวศึกษา ให้มีความเป็นมาตรฐานสากล โดยจะพัฒนาในระดับช่างเทคนิค 4 สาขานำร่องเดิม ร่วมกับอีก 1 สาขาวิชาคือ สาขาการโรงแรม (Hospitality) นอกจากนี้ยังมีการผลิตเอกสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลการดำเนินงานของโครงการฯ และการจัดประชุมสัมมนาระดับชาติ (National Conference) เพื่อนำเสนอแนวคิดและแสดงข้อดีของกรอบการบริหารจัดการระบบ และมาตรฐานการอาชีวศึกษา รวมทั้งการใช้ชุดการฝึกอบรมในการจัดการเรียนการสอน

ในส่วนของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้เข้าร่วมโครงการกำหนดกรอบอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่เริ่มต้น โดยมีอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นกรรมการในคณะกรรมการอำนวยการ และมีอาจารย์สังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นคณะทำงานการศึกษานำร่อง สาขาพลาสติก และมี ดร.ฉัตรชัย กันยาอุธ ซึ่งจบสาขา Chemical Engineering จาก University of London ภาษาอังกฤษ ร่วมทำงานในโครงการระยะที่ 3 ด้วย

และกระทรวงศึกษาธิการได้เห็นชอบให้ดำเนินการ โครงการกำหนดกรอบอาชีพและเทคโนโลยีศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับ Department of Education Training and Youth (DETYA) แห่งประเทศออสเตรเลีย เพื่อพัฒนา ต้นแบบชุดการฝึกอบรม (Training Packages) ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพศึกษาให้มีมาตรฐานเดียวกันตามความต้องการของอุตสาหกรรม และแต่งตั้ง คณะกรรมการและผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินการตาม โครงการดังกล่าว

หน้าที่ของคณะกรรมการศึกษานำร่อง

1. คณะทำงานศึกษานำร่องแต่ละสาขา พัฒนา ต้นแบบ ชุดฝึกอบรมตามสาขาที่รับผิดชอบตามขอบเขตที่กำหนดโดยคณะกรรมการดำเนินงาน
2. ประธานคณะกรรมการศึกษานำร่องแต่ละคณะ รับผิดชอบนำเสนอต้นฉบับชุดการฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมา ให้กับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ

คณะกรรมการนำร่องสาขาพลาสติก

1. นายปริญญา ชื่นมีเชาว์
บริษัท ศตวรรษพลาสติก จำกัด
2. นายพิชัย ชูเอกวงศ์
บริษัท วัลย์ดีพาณิชย์อุตสาหกรรม จำกัด
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรา โพธิ์พวง
คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
4. นายอำนาจ ลากเกษมสุข
คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ ฐิติภูมิเดชา
คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ประโยชน์ที่จะได้จากโครงการกำหนดกรอบอาชีพและเทคโนโลยีศึกษาแห่งชาติ

1. มีกรอบแห่งชาติที่ใช้ร่วมกันทั้งหมดของผู้จัด อาชีวศึกษา ไม่ว่าจะของรัฐบาลหรือเอกชน
2. มีรูปแบบสภาพอาชีพและเทคโนโลยีศึกษาแห่งชาติ ที่จะดำเนินการเกี่ยวกับกรอบอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา ชาติดังกล่าว
3. เป็นการเพิ่มการจัดการทางด้านอาชีพศึกษาของ ภาคเอกชนให้มากขึ้น
4. เป็นการนำเอามาตรฐาน Competency ต่าง ๆ ทาง ด้านอาชีพมาพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา
5. สนับสนุนการกระจายอำนาจ และการพึ่งพาตนเอง ที่มากขึ้นของผู้จัดอาชีวศึกษานำเสนอแรงจูงใจในการเพิ่มการลงทุนของภาคเอกชน ในการฝึกอบรม วิชาชีพ
6. มีเครือข่ายคณะกรรมการที่ปรึกษาการฝึกอบรม ทางด้านอุตสาหกรรม
7. ช่วยเหลือในการกำหนดช่องทางอาชีพ (Career Pathway) สำหรับช่างและช่างเทคนิคฝีมือ
8. ให้ความสำคัญ และการรับรองแก่การจัดฝึกอบรม ทั้งในและนอกสถานประกอบการส่งเสริมและ สนับสนุนหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับ แรงงานไร้ฝีมือ กึ่งฝีมือ และผู้ว่างงาน

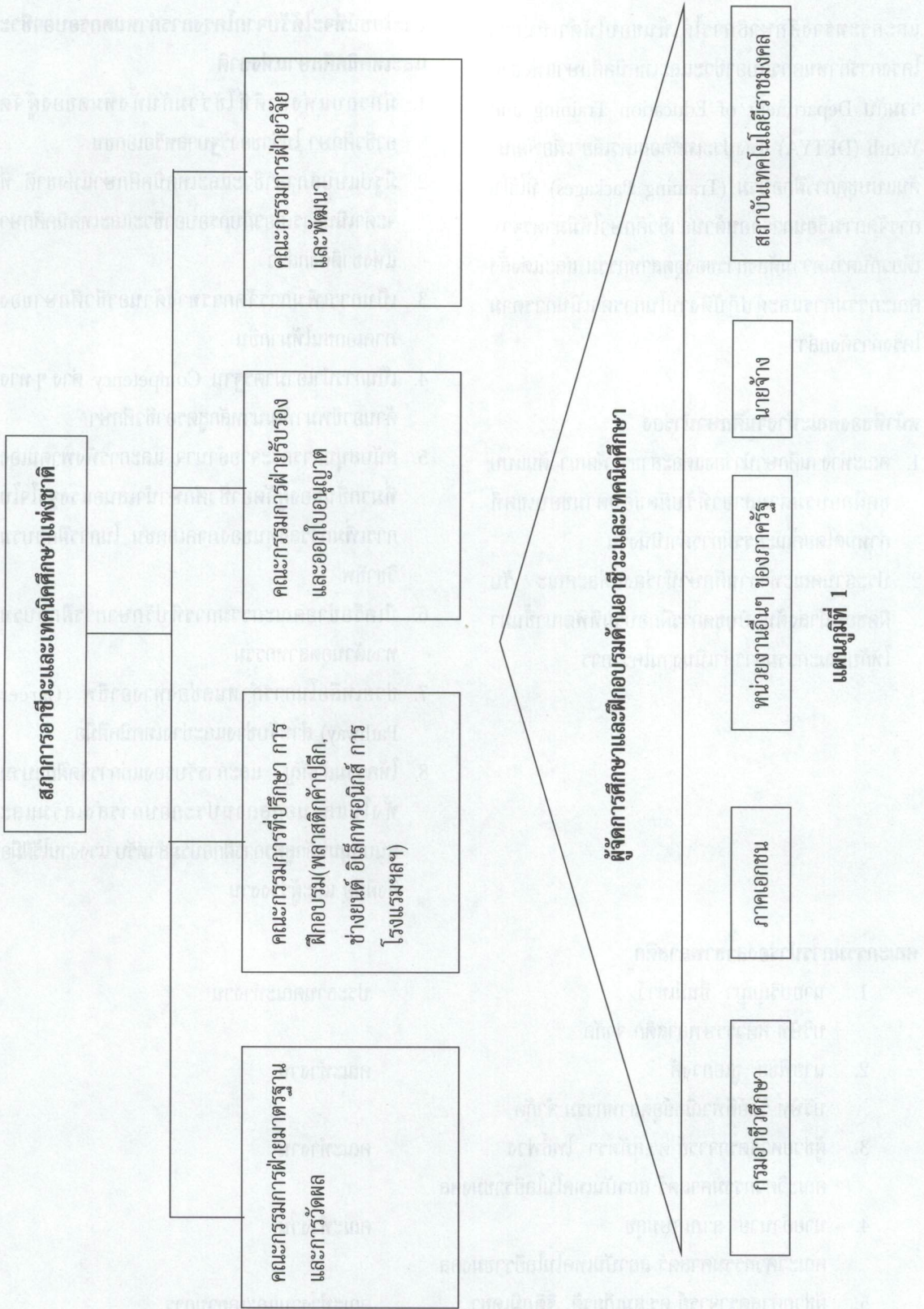
ประธานคณะกรรมการ

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงาน

คณะทำงานและเลขานุการ

แผนภูมิที่ 1

โดยทั่วไป การศึกษานำร่องจะเป็นหลักฐานแสดงถึงสิ่งที่เป็นผลพวงจากกรอบอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ และกำหนดอำนาจจัดการในเรื่องคุณภาพและมาตรฐาน ภายใต้สภากาอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติที่ทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนตามที่นำเสนอและจะจัดให้มีการสัมมนาระดมความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อจัดทำรายงานส่งต่อไปกับศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

Peter Fleming, 2543. กรอบอาชีพและเทคนิคศึกษาแห่งชาติ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ การเขียนมาตรฐาน Competency และการพัฒนาหลักสูตรที่อิงมาตรฐาน Competency 21-23 และ 28-30 สิงหาคม 2543. โรงแรมนารายณ์, ถนนสีลม, กรุงเทพมหานคร.

ประวัติผู้เขียนบทความ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรา โพธิ์พวง

จบปริญญาตรีบัณฑิต (อินทรีเคมี) จากมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2534 สอนนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ด้านเทคโนโลยีพลาสติกเป็นเวลา 8 ปี

ผ่านการฝึกอบรมทางด้าน Plastics Processing Technology ปี 2536 และ Instrumental Analysis Techniques ปี 2538 จากประเทศออสเตรเลีย ผ่านการฝึกอบรมด้าน Phyricochemistry ปี 2536 จากประเทศสาธารณประชาชนจีน ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมเคมี และทำงานวิจัยทางด้าน Medicinal Chemistry ที่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

